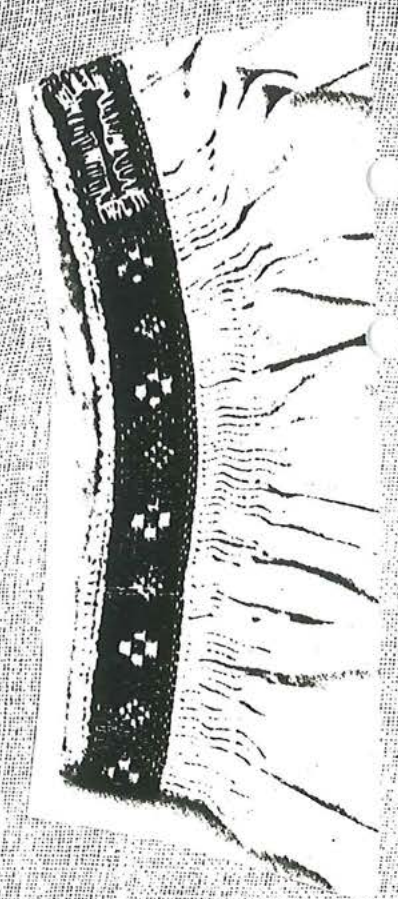

MARGARETA GISELSON
Löjtnantsvägen 8 H
802 28 GÄVLE

Järbo Hembygdsförening
Textilarkivet

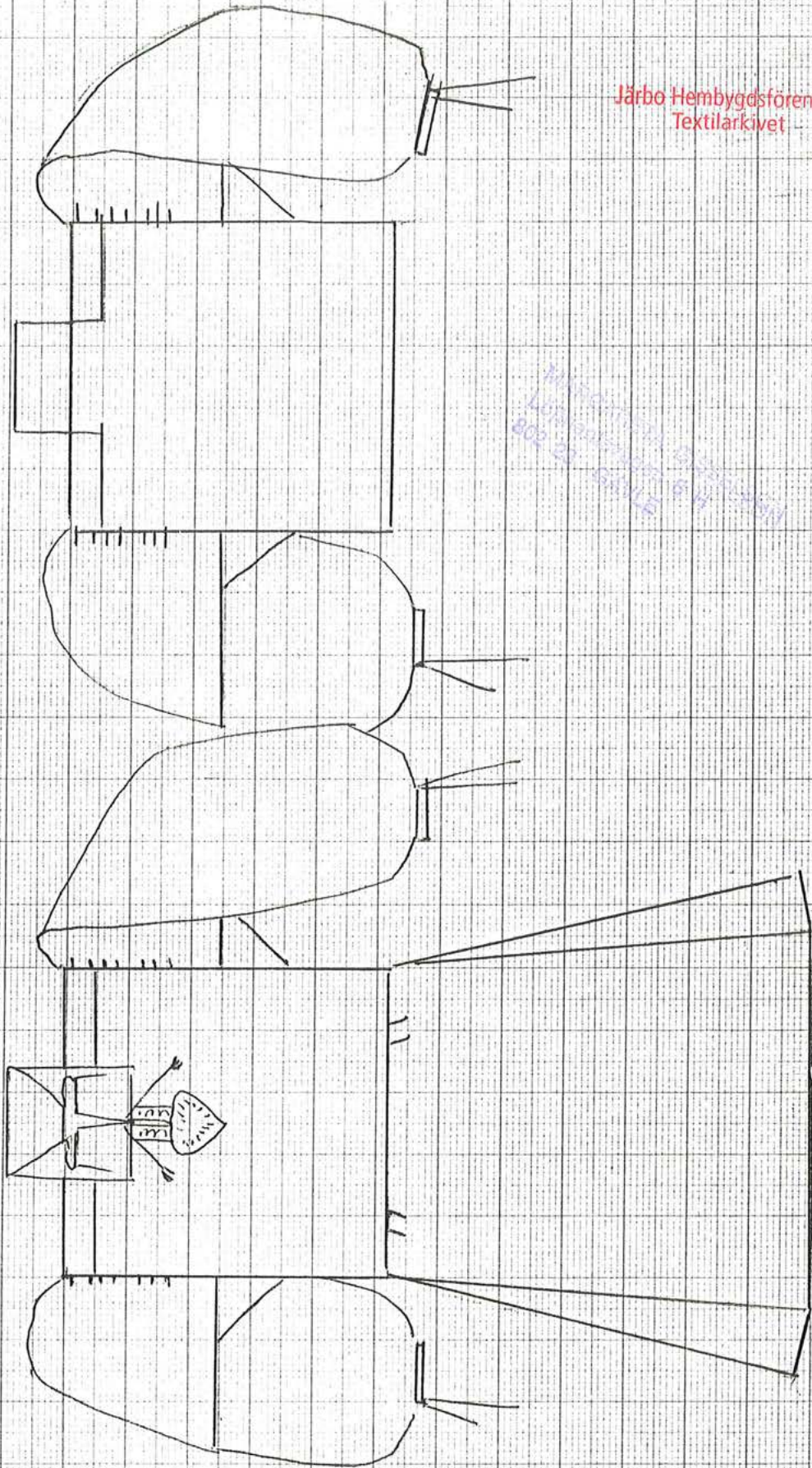
Overdelssärk Övansjö socken
Gästrikland.

Överdelssärk av linne o bomull
med broderi i tambursöm
Ägare: Pellas Britta Larsson

Gästrikland
Öransjö socken
Flällhammar
blad 2 (10)

Skala 1:10

Järbo Hembygdsförening
Textilarkivet

MUSEUMS
LÖPSTYCKE
802 23 GÅTLE

Förslag till nederdel
då endast rester av nederdel finns kvar på originalet.

© 1987 MG

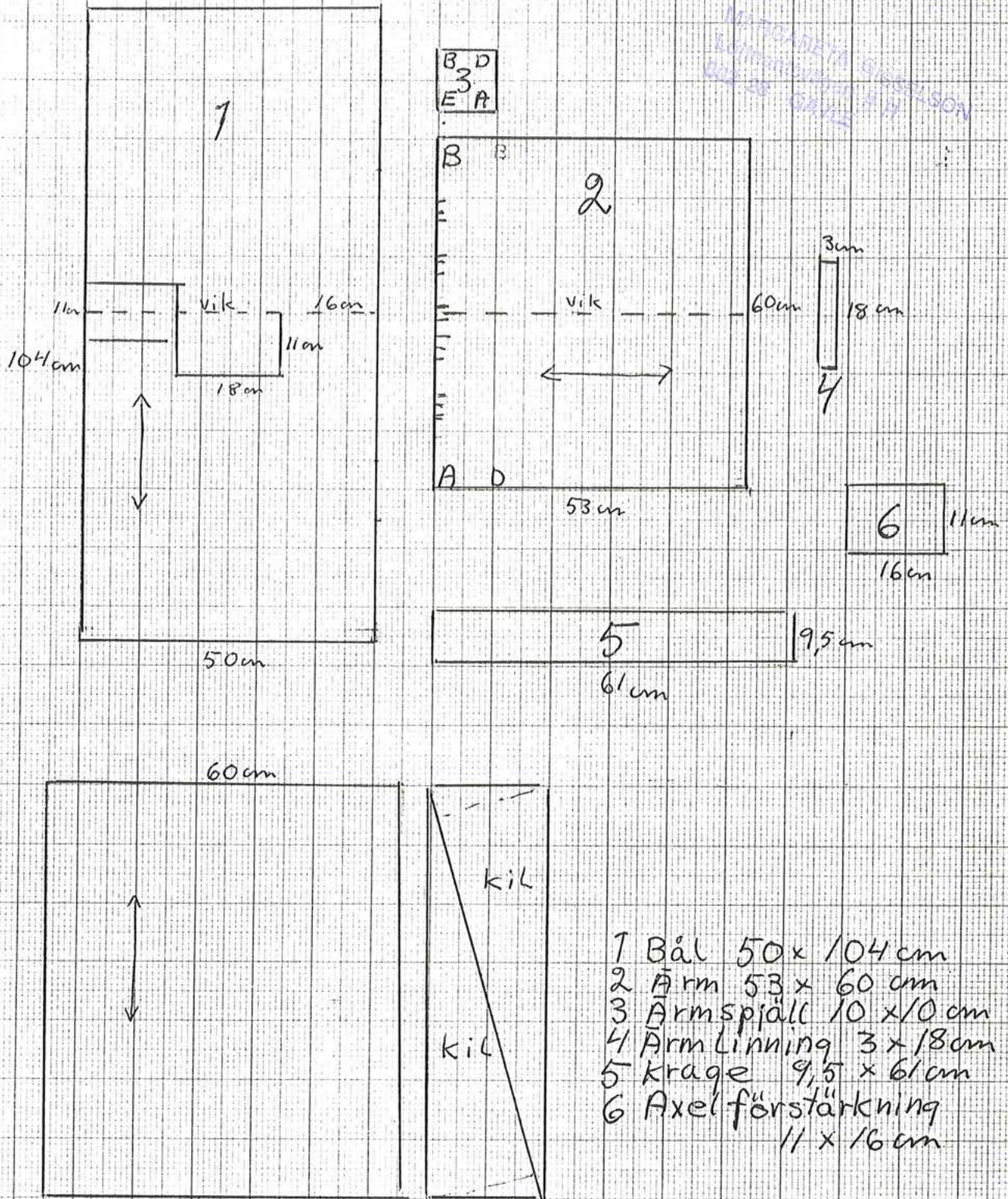
SIS 232001 - 14 A4 - 1 x 1 mm

Skala 1:16

Överdelssärk av Linne o bomull
med broderi i tambursöm
rött bomullsgarn
Ägare: Pellas Britta Larsson

Gästrikland
Ovansjö socken
Hällhammar
blad 3 (10)

Järbo Hembygdsförening
Textilarkivet

Förslag till nederdel
då endast rester av
nederdel finns kvar
på originalet

© 1987 MG

Överdelssärk av linne och bomull
med broderi i tambursöm rött bomullsgarn
Ägare: ~~Pellas~~ Britta Larsson

Gästrikland
Uvansjö s:n
Hällhammar

blad: 4 (10)

Tyg: Original linne och bomullsbatist
Täthet överdelen linne varp 19 tr/cm inslag 19 tr/cm
" Krage och bröstlapp bomullsbatist 34 tr/cm

Tråd: Knypeltråd halvblekt nr 35, 2
bomullsbatisten sytråd nr 60
Till broderiet rött bomullsgarn 30, 2

Järbo Hembygdsförening
Textilarkivet

Band: knytband i kragen 0,5 cm brett vänter 12 cm långt
höger 18 cm långt
Linningens band troligen maskinvävt rött och vitt
1,1 cm brett 18 cm långt

Styngtäthet: efterstygn 5-6 stygn / cm
fällstygn 5-7 " "

Fällbredd: 0,2 - 0,4 cm.

MARGARETA GISSELSON
Löjtnantsvägen 8 H
802 23 GÄVLE

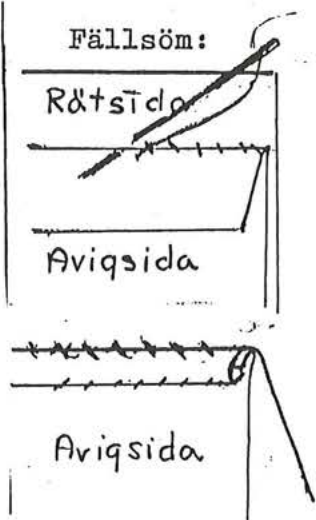
Råd inför sömrad: Krymp tyget och stryk det.

Det mått som får ändras är ärmlängden. Ärmen bör blusa ungefär 5 cm. Till en mycket kraftig person måste de andra måtten ändras. Beräkna 1 cm sömsmån.

Broderi: Kalkera av broderimönstret på bomullstyget. Spänn upp det i en så liten sybåge som möjligt. Och virknål Boye nr 12

Tambursöm: Arbetet går till så, att Du håller garnet så som Du brukar när Du virkar. Håll in pekfingeret med garnet så, att garnet kommer under det ställe på broderiet, som arbetet ska starta. Stick virknålen genom tyget så långt ner, att tyget har vidgat sig upp emot brickan, som Du håller virknålen i. Ta tag med kroken om garnet och drag det med upp. Tryck virknålen mot den sida av det uttöjda hålet i väven, som inte virknålens krok finns. Då är det inte så stor risk, att Du drar upp någon tråd av väven. På detta sätt virkas mönstret på väven.

SÖMNADSBESKRIVNING

Lägg de två tygerna som skall sys ihop räta mot räta

Vik ner sömsmån framåt på det främre tyget, och lägg det 1 cm in på det bortre tyget och sy fällstygn

Klipp bort överflödigt tyg, det främre tyget 0,2 cm och det bortre tyget dubbelt så brett.

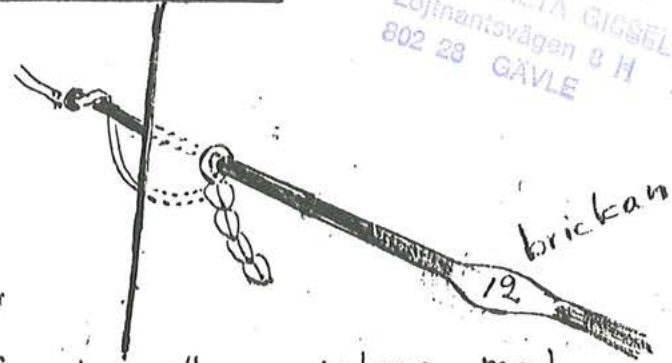
Vik först in 0,2 cm på det bortre tyget och vik det sedan över det främre tyget sy fällstygn.

Skala 1:1

Järbo Hembygdsförening
Textilarkivet

Blad 5
(10)

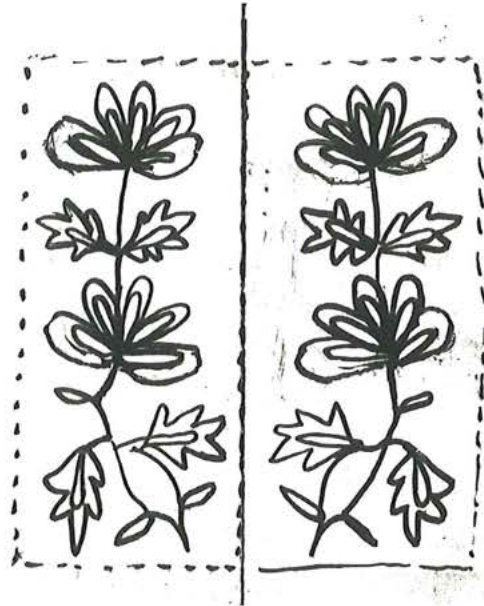
Tambur söm

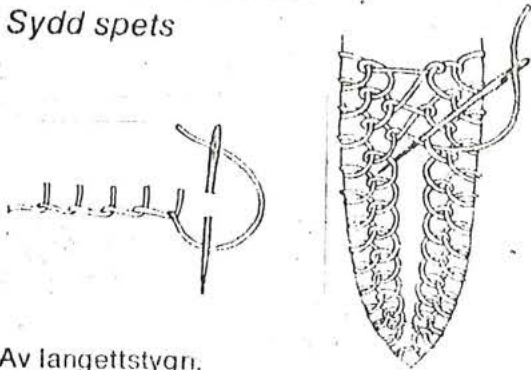
MARGARETA GIGGELSON
Löjtnantsvägen 8 H
802 28 GÄVLE

Tambur söm virkas med
virknål nr. 12 Rött bomullsgarn nr. 30/2
Arbetet utförs i sybäge. c:a 7-8 stygn/cm

Tambursöm se blad 4.

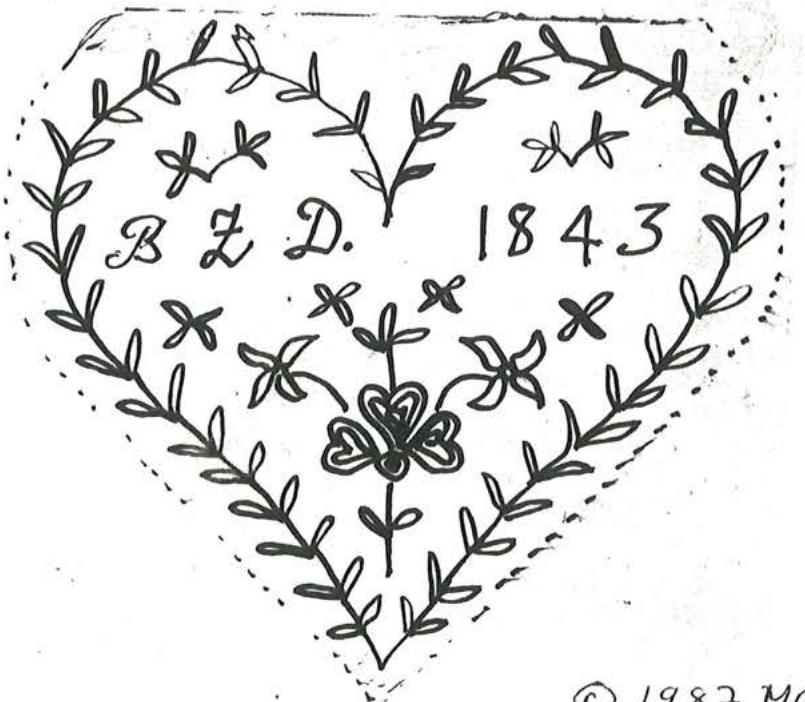
Sydd spets

Av langettstygn.

1. Sy runt sprundets nedre del med langettstygn. 1,5 cm lång spets
2. Sy langettstygn tillbaka till utgångspunkten. Sy stygnen runt tråden mellan knutarna.
3. Sy fram och tillbaka tills sidorna "möts" i mitten. Länka ihop sidorna mot varandra.

Förslag till spetssöm
då originalet är trasigt.
se blad 1.

Detaljer

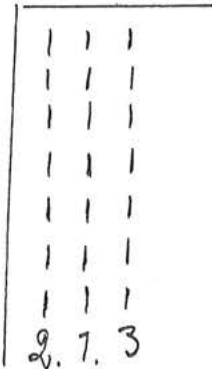
Överdelssätt av Linne o bomull
med broderi i tambursöm
rött bomullsgarn
Ägare: Pellas Britta Larsson

Gästrikland

Ovansjö sn.
Hällhammar
Blad 6 (10)

Ärm:

Stripade rynkor

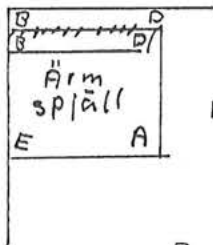

Sy en rad förstyggn på ärmen 1 cm från kanten sy över resp. under 4 trådar i väven, sy sedan en förstyggnrad på var sida om den första raden med 0,5 cm mellanrum, den ena n:r: 2 (se skiss) kommer då in i den blivande sömsmänen, se till att stygnen kommer trådrakt ovanför varandra.

Dra ihop rynkorna tätt var noga med att alla rynkorna ligger som små raka streck tätt intill varandra. Fäst rynktrådarna tillfälligt genom att snurra dem runt en knapphål. Rynkorna som inte vill ligga snyggt petas ned med en nål. Låt gärna arbetet vila C:a ett dygn så att rynkorna fixeras. Dra sedan ut rynkorna till önskad längd.

Järbo Hembygdsförening
Textilarkivet

Ärmspjäll:

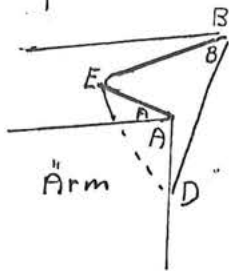
Ärm
rätsidan

Lägg ärmspjäll och ärm räta mot räta

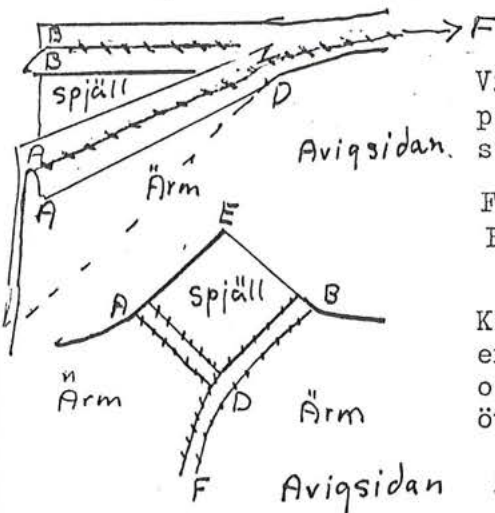
Vik ner ärmspjälets sömsmån (1 cm) sträcka B-D och placera spjället 1 cm in på ärmen sträckan B-D.

Börja sy 1 cm in från kanten.

MARGARETA GISSELSON
Löjnantsvägen 8 H
602 23 ÖVLE

Lägg ihop punkt A på ärmen med punkt A på ärmspjället.

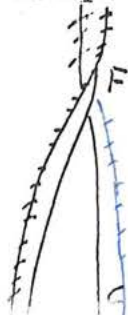
Vik ner ärmens sömsmån framåt och placera det mot ärmspjället och sy sträckan D-A

Fortsätt sy ärmsömmen sträckan D-F, Börja sy vid punkt F

Klipp rent överflödigt tyg. Sömmen fälles över enl. skiss blad fällsöm. Sträckan A-D sys först och fälles över åt ärmen. Sträckan B-D fälls över åt spjället och kommer då att ligga över.

Fortsätt sy ärmsömmen sträckan D-F,

Ärmsprund:

Sprundet är 7,5 cm långt.

Fällen 0,2 cm bred, sys med fällstygn

Ärmens fällsöm vändes så smidigt som möjligt och övergår i sprundets fäll

SY DEN ANDRA ÄRMEN SPEGELVÄND.

Overdels särk av linne och bomull med broderi i tambursöm rött bomullsgarn

GÅSTRIKAN
Övansjö socken
Hällhammar
blad: 7 (16)

Skala 1:1

Ägare: Pellas Britta Larsson

Ärmlinning: Sy fast bandet på linningen med efterstygn genom enkelt tyg, endast i nederkanten, den övre kanten sys fast samtidigt med linningens fastsättande.
Vik sedan linningen dubbel så 0,2 cm av linningens tyg syns nedanför bandet, där sys en efterstygnsränd genom dubbla tyget, som en förstärkning i kanten.

Järbo Hembygdsförening
Textilarkivet

Ärmlinningens fastsättning:

Vik in sömsmänen på den långsida som skall bli linningens rätsida, och träckla noga. Kortsidorna sys ihop sedan linningen sytts fast på plagget.

Rynka ihop ärmen till lagom vidd. Fördela rynkorna jämt över hela rynkpårtiet.

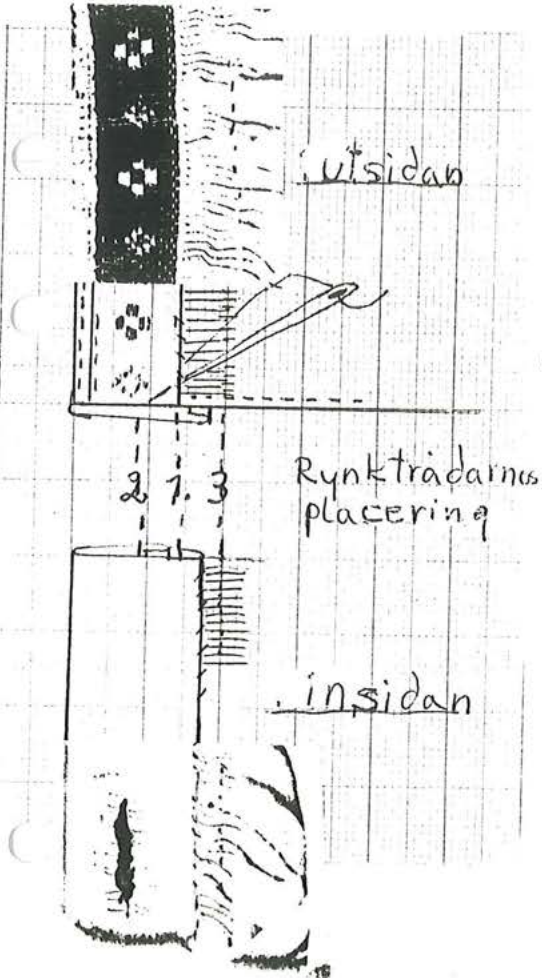
Lägg den färdigsydd ärm linningen över ärmens nederkant. Både ärmen och ärmlinningen skall ha rätsidan upp. Ärmlinningens övre kant med invikt sömsmän skall ligga intill rynktråd nr 1

Träckla fast linningen mycket noga, så att inte rynkorna kan glida. Sy fast linningen med ett fällstygn i varje rynka.

Vänd arbetet och vik in sömsmänen på linningens insida. Här är linningen 1,7 cm bred alltså 0,5 cm bredare än på utsidan. Sy fast linningen lika som på utsidan med ett fällstygni varje rynka, linningens kant kommer att sys fast mellan rynktråd 1 och 3

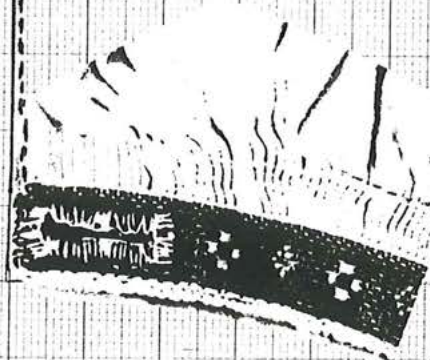
Rynktråd Nr 3 sitter kvar på originalet. Sy ihop kortsidorna med kaststygn

Sy knapphålsstygn på knapphålens båda långsidor. Sy därefter knapphålsstygn på tvären vid knapphålens kortsidor.

Efterstygnsränd genom dubbla tyget i kanten på sprundet.

sprund 7,5 cm.

Rynktråd Nr 3 kommer utanför linningen Rynkorna är ej låsta.

Skala 1:1

Överdelssärk av Linne o bomull med broderi i tambursöm rött bomullsgarn
Ägare: Pellas Britta Larsson

Gästrikland
Ovansjö socken
Hällhammar
blad 8 (10)

Axelförstärkning

Mitt på axeln

Järbo Hembygdsförening
Textilarkivet

Mitt på ärmen

Axelförst.

Bälens insida

Axelförstärkningen kastas fast från insidan

1. Vik axelförs. dubbelt med avigsidan ut

2. och lägg den mitt uppe på axeln och kastas fast

3. Vik ut förstärkningen och kasta fast båda långsidorna

Bälens

Fällets vänd mot bälens

9 cm

2 cm

2 cm

4 cm

2 cm

2 cm

3 cm

2 cm

7 st. små veck på var sida om mitten 0,3cm djupa
Ärmens veckläggning

M. BERNHETA GÖSSELSON
Göteborgsregionen 8-11
802 28 GÄVLE

Överdelssärk av linne och bomull
med broderi i tambursöm
rött bomullsgarn
Ägare: Pellas Britta Larsson

Gästrikland
Oransjö
blad 9 (10)

Broderiremsornas
fastsättning:

sys med vit tråd.

Sömsmänerna klippes ner till ungefär 0,2 cm på remsorna,
utom upptill. Vik in dessa sömsmäner

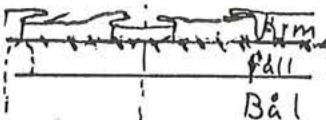
Klipp ner ett sprund mitt fram på bålen 7 cm långt.
Vik in en 0,25 cm bred sömsmån mot rätsidan.
Lägg broderi remsarna ovanpå framstycket och nåla fast dem.
Sy en efterstygnsråd 0,1 cm in från kanten utom upptill och
nedtill.
Nedtill lägges hjärtat ovanpå remsorna se foto blad 1.
Sy fast hjärtat med efterstygn 0,1 cm från kanten.

Järbo Hembygdsförening
Textilarkivet

MARGARETA GISSELSON
Löjantevägen 8 H
802 23 GÄVLE

Ärmens
fastsättning:

Mitten

Gör i ordning vecken upptill på ärmen enligt beskrivning
av ärmens veckläggning blad 8

Träckla ned vecken.

Märk ut mitten på ärmen och bålen

Lägg ärm och bål räta mot räta och passa in mittmarkeringarna
mot varandra.

Lägg ihop punkterna \approx på ärmspjäll och bål.

Ärmen sys fast med fällsöm vänd in mot bålen.

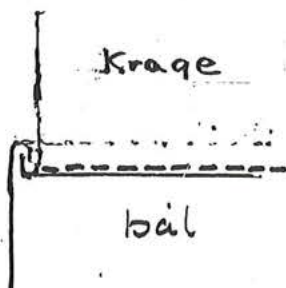
Börja sy vid punkt \approx .

Vik ned bålens sömsmån (1 cm) och börja sy 1 cm in på ärmen
och sy fällstygn utefter hela axelsömmen. sluta i samma
punkt som du började; punkt \approx .

Klipp bort överflödigt tyg, 0,4 cm fäll. De små vecken
binds med i fällsömmen

Sidsömmarna: Sys med fällsöm.

Kragens
fastsättning:

Sy fast kragen från rätsidan med efterstygn 0,1 cm
från kanten. Axelförstärkningen går in i fällen

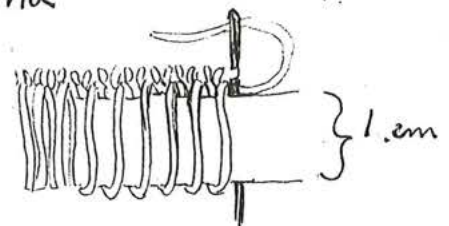
Vänd arbetet till avigsidan och vik in bålens söms-
mån och fälla in den

Sy fast banden i fäll kanten höger 18 cm lång

vänster 12 cm lång

Sy de röda toffsarna
se blad 7.

Flossaknutar

Fälla överdelen med 0,4 cm bred fäll.

Överdelssärk av Linne o bomul med broderi i tambursöm rött bomullsgarn Ägare: Pellas Britt Larsson	Gästrikland Övansjö s:n Hällhammar blad. 10 (10)
---	---

NEDERDELEN:

Sy i kilarna i nederdelens sidor på samma sätt som ärm-
 spjället sys i på ärmen (se blad .)
 Fällsöm på kilen och i sidsömmen.

Fälla nederdelen upptill med 0,4 cm fäll
 och fällen nedtill med 0,6 cm fäll.

Järbo Hembygdsförening
 Textilarkivet

Hopsättning:

av överdel och nederdel, lägg räta mot räta och kasta ihop.

Den bredare nederdelen hålls in vid hopsyningen.
 med små veck. se blad 2.

MARGARETA GISSELSON
 Löjnantevägen 8 H
 802 23 GÄVLE

Historik:

Särken har tillhört Brita Zakrisdotter född 1826
 sid 114 i G. Hedlunds bok.

I Greta Hedlunds bok från 1951 Dräkt och kvinnlig slöjd
 i Övansjö socken 1750-1850 finns brudsärk och överdel
 avbildad och beskriven.

Utdrag ur boken: brudsärkarnas överdel är olik de lösa
 överdelarna däri att den är mer urringad och har halssprund
 fram , kragen är bredare och faller yvigt kring halsen.
 Brudsärkarna kunde nyttjas av sin ägare sedan i livet, när
 helst hon skulle vara fin. De bevarade brudsärkarna är
 alla mycket nötta.

Överdelarnas halshål hade " hugsmått" så trånga att de
 nätt och jämt gick att dra över huvudet.
 de var ett högtidsplagg som man bar utanpå en enklare
 särk när man skulle vara fin.

© 1987 MG

kragen stärkes lätt.